

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ,
ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ
Кафедра менеджменту та економічної безпеки

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
4 курсу денної форми навчання
Маркіяна ЛИТВИНА

Науковий керівник:
доцент, кандидат економічних наук
Марія ВІНІЧУК

Рецензент:
доцент, кандидат економічних наук
Наталія НАКОНЕЧНА

Кваліфікаційна робота допущена до захисту
«__» _____ 2025 р., протокол № __

Завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки

(підпис) КОПИТКО М.І.
(ПРИЗВИЩЕ, ініціали)

Львів
2025

АНОТАЦІЯ

ЛИТВИН М.Ю. – Управління фінансовою діяльністю підприємства. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент». Львівський державний університет внутрішніх справ, МВС України, Львів, 2025.

Кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретичних засад та дослідженню прикладних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства. У першому розділі розглянуто теоретичні засади управління фінансовою діяльністю підприємства, визначено її економічну сутність, зміст та завдання, досліджено принципи організації та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства, а також його організаційно-інформаційне забезпечення. У другому розділі проаналізовано фінансову діяльність ТЗОВ «ФЕКО». Результатами дослідження стало окреслення стратегічних пріоритетів удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО».

Ключові слова: фінансова діяльність підприємства, інструменти управління, фінансові ресурси, платоспроможність, фінансова стійкість, рентабельність.

ABSTRACT

LYTVYN M.Yu. – Management of the Financial Activity of an Enterprise. – Manuscript.

Qualification paper for obtaining the educational degree of «Bachelor» in the specialty 073 «Management». Lviv State University of Internal Affairs, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Lviv, 2025.

The qualification thesis is devoted to the justification of the theoretical foundations and research of the applied aspects of managing the financial activity of an enterprise. The first chapter covers the theoretical foundations of managing the financial activity of an enterprise, defining its economic essence, content, and objectives. It also explores the principles of organization and features of managing the financial activity of an enterprise, as well as its organizational and informational support. The second chapter analyzes the financial activity of LLC «FEKO». The results of the research outline the strategic priorities for improving the management of the financial activity of LLC «FEKO».

Key words: financial activity of an enterprise, management tools, financial resources, solvency, financial stability, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Економічна сутність, зміст та завдання фінансової діяльності підприємства	7
1.2. Принципи організації та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства	13
1.3. Організаційно-інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства	18
Висновки до першого розділу	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «ФЕКО»	26
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТЗОВ «ФЕКО»	26
2.2. Аналіз фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» як інструменту управління фінансовою діяльністю	35
2.3. Стратегічні пріоритети удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО»	42
Висновки до другого розділу	46
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	55

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Ефективність функціонування підприємства в умовах нестабільності та невизначеності істотно залежить від показників його фінансової діяльності, адже вони свідчать про своєчасність і повноту забезпечення підприємства виробничо-господарськими ресурсами, про стійкість економічного розвитку та про спроможність виконання фінансових зобов'язань перед економічними агентами. Забезпечити стабільний розвиток підприємства в умовах сучасності без ефективної фінансової діяльності неможливо, тому, важливим завданням є формування системи управління фінансовою діяльністю підприємства, побудованої на сучасних концепціях, моделях, принципах, методах та механізмах здійснення фінансової діяльності. Стає очевидним, що ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства створить передумови для забезпечення оптимального формування ресурсного потенціалу, раціонального розподілу й використання капіталу, підвищення рівня прибутковості, мінімізацію фінансових ризиків, а також зростання показників фінансової стійкості й платоспроможності. Однак, в умовах війни досягнути високих показників ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства надзвичайно важко через дестабілізуючий вплив чинників політико-правового, соціально-економічного та суспільно-політичного характеру. Окреслені тенденції доводять актуальність та вагомість окресленої тематики дослідження та обумовлюють необхідність поглибленого вивчення проблем управління фінансовою діяльністю підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні аспекти та практичні засади дослідження питань управління фінансовою діяльністю підприємства знаходять своє відображення в науковому доробку багатьох вчених. Зокрема, А. Баранець, Ю. Ворвуль, Т. Горват, М. Кравчук, Н. Марусяк, В. Міняйло, Ю. Набатова, І. Олександренко, В. Петренко та О. Шишкіна розкривають сутність та значення управління фінансовою діяльністю

підприємства, виокремлюють основні принципи організації управління фінансовою діяльністю підприємства та акцентують увагу на її особливостях. Проте, вирішити проблему забезпечення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства досі не вдалося.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та дослідження прикладних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства.

Завданням кваліфікаційної роботи є:

- визначити економічну сутність, з'ясувати зміст та окреслити завдання фінансової діяльності підприємства;
- дослідити принципи організації та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства;
- охарактеризувати організаційно-інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства;
- здійснити організаційно-економічну характеристику ТЗОВ «ФЕКО»;
- проаналізувати фінансовий стан ТЗОВ «ФЕКО» як інструменту управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО»;
- узагальнити стратегічні пріоритети удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО».

Об'єктом дослідження є система управління фінансовою діяльністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-прикладні аспекти дослідження система управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО».

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи використано системний аналіз, спостереження, порівняння, класифікацію з метою вивчення теоретичних засад управління фінансовою діяльністю підприємства. Для проведення аналізу фінансової діяльності ТЗОВ «ФЕКО» застосовано метод статистичного аналізу, абстрактно-логічний метод, аналітичний метод та системний підхід. Формування висновків та результатів

проведеного дослідження здійснено на основі методу систематизації та узагальнення.

Інформація про практичне значення роботи, апробацію результатів дослідження (їх впровадження на підприємстві чи організації, участь у науково-практичних конференціях, публікації). Результати проведених у кваліфікаційній роботі досліджень висвітлюють узагальнення наукових поглядів на сутність фінансової діяльності підприємства, мають теоретичну значимість та практичне значення. Запропоновані стратегічні пріоритети удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» можуть бути використані підприємством у практичній діяльності.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із анотації на українській та англійській мовах, вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань на 4 сторінках) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінки, з них 47 сторінок основного тексту, в тому числі 15 рисунків та 1 таблиця.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, зміст та завдання фінансової діяльності підприємства

Посилення впливу дестабілізуючих чинників війни та поглиблення соціально-економічної й суспільно-політичної кризи в Україні створюють передумови для розбалансування процесів функціонування підприємницького сектору та створюють вагомі проблеми здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єктами господарювання, отримання ними позитивних результатів своєї діяльності та зростання показників прибутковості. Забезпечення стабільного розвитку, фінансової стійкості й платоспроможності підприємства значною мірою залежить від ефективності фінансової діяльності та від вибору інструментів і механізмів управління нею. Очевидно, що в умовах запровадження спеціального правового режиму воєнного стану в країні суб'єкти господарювання стикаються із новими викликами, які пов'язані із наслідками ведення бойових дій та з обстрілами критичної й цивільної інфраструктури. Зокрема, на сучасному етапі спостерігаються масштабні знищення активів, порушуються ланцюги поставок та виникають диспропорції у забезпеченні логістики, підприємства відчують обмеженість доступу до фінансових ресурсів та посилення ризиків неплатоспроможності. Постійні зміни у фінансовому середовищі обумовлюють необхідність забезпечення ефективного управління фінансовою діяльністю підприємств та вчасного виявлення ризиків й мінімізації їх негативної дії.

У науковому дискурсі проблематика дослідження фінансової діяльності підприємства піднімається достатньо часто, а результати її розгляду знаходять своє відображення у працях відомих вчених, які не лише визначають її

сутність і зміст, а пропонують методи і шляхи підвищення ефективності та власні підходи до удосконалення механізмів управління фінансовою діяльністю. В даному контексті, варто відмітити наукові погляди Н. Марусяк [1, с. 3] на сутність поняття «фінансова діяльність підприємства», яку вона розглядає як комплекс заходів, реалізованих підприємством, що спрямовані на забезпечення стабільного функціонування підприємства, на раціональність надходження, розподілу та використання фінансових ресурсів, на дотримання фінансової дисципліни, ефективне управління власним і залученим капіталом, підтримання фінансової стійкості та на забезпечення стабільного функціонування підприємства.

В. Мінняйло, В. Мисюк та Ю. Левченко [2] стверджують, що фінансова діяльність підприємства проявляється у залученні, генеруванні, розподілі, перерозподілі та використанні фінансових ресурсів суб'єкта господарювання в процесі здійснення ним господарських операцій, спрямованих на забезпечення прибутковості та платоспроможності підприємства.

Ю. Ворвуль [3, с. 9] наголошує на тому, що фінансова діяльність підприємства потребує ефективного управління як особливий вид діяльності управлінського персоналу щодо формування й використання фінансових ресурсів, регулювання грошових потоків та пошуку резервів збільшення власного капіталу.

О. Шишкіна та А. Баранець [4, с. 188] фінансову діяльність підприємства визначають як ціленаправлений процес оптимального формування й раціонального використання фінансових ресурсів підприємства, спрямований на забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку суб'єкта господарювання в рамках визначеної ним фінансової стратегії. Іншими словами, у розумінні науковців фінансова діяльність – це система методів і норм, необхідних для фінансового забезпечення стабільного функціонування підприємства та досягнення ним окреслених цілей. При цьому, О. Шишкіна та А. Баранець сформулювали комплексний підхід до виокремлення цілей і завдань фінансової діяльності підприємства, які

систематизували та комплексно узагальнили в схематичному вигляді. На рис.

1.1 вважаємо за доцільно відобразити даний підхід науковців.

Рис. 1.1. Комплексний підхід до забезпечення фінансової діяльності підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами: [4, с. 189]

Ми погоджуємося з позицією науковців щодо визначення сутності, цілей та завдань фінансової діяльності підприємства та вважаємо їх обґрунтованими, доцільними та такими, що відповідають умовам сучасності та охоплюють оперативні, тактичні й стратегічні напрямки фінансової діяльності підприємства. Однак, наукові підходи до дослідження фінансової діяльності підприємства не обмежуються зазначеними думками та характеризуються більш широким спектром тверджень. У табл. 1.1 узагальнено результати проведеного компаративного аналізу основних підходів до визначення сутності фінансової діяльності підприємства, які запропоновані вітчизняними науковцями, що здійснюють дослідження в зазначеному керунку.

Таблиця 1.1

Основні підходи до визначення сутності фінансової діяльності
підприємства

№ за/п	Науковий підхід автора, законодавчий, нормативно-правовий акт	Визначення та характеристика наукової категорії «фінансова діяльність підприємства»
1.	І. Олександренко [5, с. 195]	Усі операції, що здійснюються підприємством і пов'язані із рухом грошових коштів, їх надходженням і вибуттям, що призводять до збільшення або зменшення обсягів фінансового капіталу
2.	В. Петренко, Ю. Гурбик, М. Сальнікова [6, с. 184]	Діяльність підприємства, яка здійснюється з метою формування первісного капіталу та наступного забезпечення обґрунтованих та оптимальних пропозицій щодо формування, розподілу і використання фінансових ресурсів на підприємстві, а також створення належних умов, за яких можливим стає виконання зобов'язань перед покупцями, постачальниками та державою
3.	Господарський кодекс України [7]	Здійснення фінансового та грошового посередництва суб'єктами господарювання, а також допоміжної діяльності у сфері фінансів і страхування

4.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [8]	Діяльність підприємства, що призводить до зміни розміру і структури власного та залученого капіталу
5.	Ю. Набатова, О. Чорненко [9]	Діяльність підприємства, спрямована на забезпечення такого стану фінансових ресурсів, який дозволив би досягнути безперебійного виробництва та виконання фінансових зобов'язань
6.	О. Десятнюк, Т. Горват [10, с. 47]	Надійний, структурований механізм, покликаний забезпечувати надійне фінансове підґрунтя для поточного функціонування підприємства та для ефективного досягнення запланованих цілей у стратегічній перспективі та в майбутніх періодах
7.	Т. Горват [11, с. 122–123]	Діяльність підприємства, спрямована на стимулювання процесів утворення капіталу та створення умов для підвищення вартості бізнесу, а також дотримання оптимального співвідношення капіталу, здійснення справедливого розподілу доходів та зміцнення фінансової незалежності
8.	М. Кравчук, О. Костюнік [12]	Сукупність механізмів раціонального формування, розподілу, перерозподілу та використання фінансових ресурсів з метою отримання високих показників прибутку та мінімізації ризиків

Джерело: складено автором за матеріалами: [5–12]

Варто зазначити, що дефініція «фінансова діяльність підприємства» трактується не лише в наукових колах, але й є предметом законодавчого визначення й регламентації. Зокрема, вона розглядається у таких законодавчих й нормативно-правових актах як Господарський кодекс України [7] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [8].

Аналізуючи основні визначення фінансової діяльності підприємства, можна зробити висновок, що її сутність полягає у формуванні широкого спектру механізмів, інструментів, методів та способів оптимізації та

раціоналізації процесів управління фінансовими ресурсами підприємства з метою забезпечення стабільного функціонування суб'єкта господарювання, його сталий розвиток та досягнення поставлених цілей. Фактично, фінансова діяльність підприємства передбачає побудову грошових відносин, що покликані забезпечувати безперервний кругообіг коштів у формі витрачання ресурсів, отримання доходу, ефективного використання фінансових ресурсів та взаємодії із контрагентами й державою.

Л. Нікіфорова [13] виокремлює завдання фінансової діяльності підприємства, зокрема, на думку, науковиці, основними із них є:

- 1) вибір форм фінансування діяльності підприємства та їх оптимальне співвідношення;
- 2) вибір напрямків використання капіталу підприємства;
- 3) вибір структури капіталу підприємства;
- 4) збалансування в часовому діапазоні надходжень і видатків платіжних засобів підприємства;
- 5) забезпечення своєчасності та повного обсягу розрахунків;
- 6) забезпечення та підтримання необхідної ліквідності.

З огляду на результати досліджень О. Шишкіної та А. Баранець [4, с. 189], Л. Нікіфорова [13] здійснила деталізацію основних завдань, які виокремлені попередніми вченими. Однозначним у підходах науковців виявляється те, що завдання фінансової діяльності підприємства спрямовуються на фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності, високих показників фінансової стійкості, платоспроможності і рентабельності, на пошук резервів мінімізації ризиків та оптимізації витрат з метою забезпечення зростання доходів, а також на забезпечення контролю за розподілом і використанням фінансових ресурсів.

Таким чином, проведені дослідження економічної сутності фінансової діяльності підприємства, з'ясування її змісту та виокремлення завдань, дають підстави стверджувати, що фінансова діяльність є вагомим напрямком діяльності підприємства та передбачає формування широкого спектру

механізмів, інструментів, методів та способів оптимізації й раціоналізації процесів управління фінансовими ресурсами підприємства з метою забезпечення стабільного функціонування суб'єкта господарювання, його сталого розвитку та досягнення поставлених цілей у короткостроковому періоді та в стратегічній перспективі.

1.2. Принципи організації та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства

Забезпечення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства значною мірою залежить від наявності та обсягів ресурсного потенціалу підприємства, а також від якості управлінських дій і прийнятих рішень. Наявний фінансовий потенціал підприємства свідчить про його спроможність функціонувати в умовах війни, невизначеності та нестабільності, а також досягати високих показників конкурентоспроможності на сучасному етапі та в довгостроковій перспективі. Однак, виникають істотні проблеми щодо управління фінансовою діяльністю підприємства, адже, чинники війни проявляються несподівано та розбалансовують усталені механізми забезпечення стабільності фінансової діяльності підприємства. Тому, виникає необхідність розглядати управління фінансовою діяльністю підприємства як невід'ємну частину системи управління підприємством із виокремленням домінуючого її значення. В даному контексті акцентується увага на тому, що в умовах посиленого впливу чинників війни управління фінансовою діяльністю підприємства повинно включати заходи, спрямовані на зниження фінансових ризиків, а саме:

- 1) підвищення фінансової стабільності в умовах зростання ринкових витрат;
- 2) попередження та уникнення банкрутства;
- 3) мінімізація збитків;

- 4) забезпечення зростання показників прибутковості;
- 5) підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Варто зазначити, що управління фінансовою діяльністю підприємства в наукових колах розглядається достатньо в широкому розумінні. Зокрема, О. Ратушняк, Д. Швець та Д. Ратушняк [14, с. 2071] пропонують виокремлювати основні елементи такого управління, а саме: управління ризиками, управління капіталом, інвестиційну діяльність, фінансовий аналіз, оптимізацію структури капіталу та фінансове планування і прогнозування (рис. 1.2).

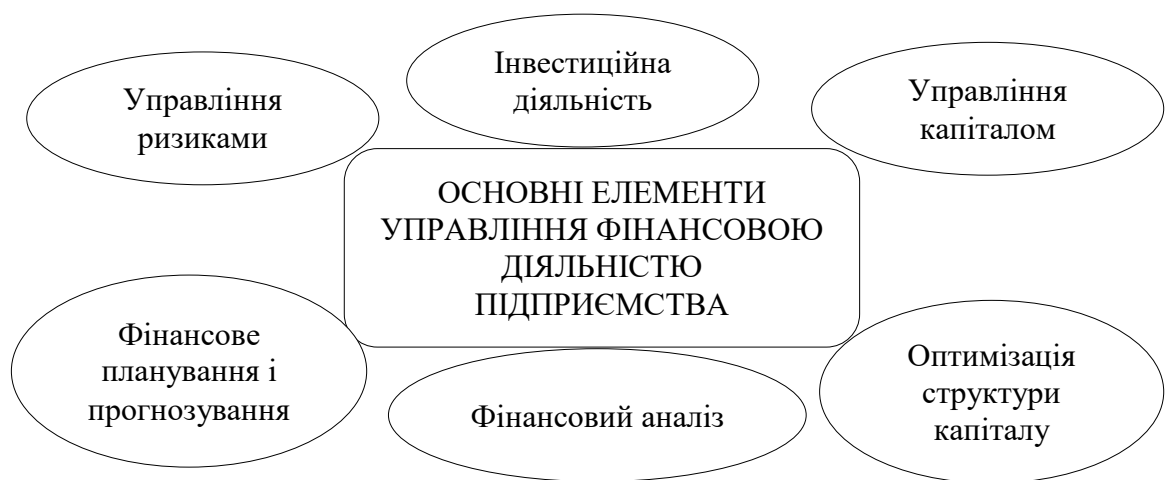

Рис. 1.2. Основні елементи управління фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами: [14, с. 2071]

На підставі зазначеного можна констатувати, що елементи управління фінансовою діяльністю підприємства включають прийняття управлінських рішень у сфері управління фінансовими ресурсами, їх специфікацію та розробку і вибір комплексу методів впровадження. При цьому, ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства потребує вчасного і раціонального прийняття управлінських рішень, які пов'язані із фінансовими питаннями з уточненням методів їх подальшої реалізації в межах заходів реалізації фінансової політики підприємства та застосування усіх можливих інструментів фінансового впливу.

Не менш важливим в даному контексті залишається інформаційна підтримка та інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства, оскільки аналіз показників фінансової звітності допоможе оцінити реальний стан функціонування підприємства та сформулювати прогнози на майбутні періоди. Очевидно, що фінансове планування є доцільним інструментом в системі фінансової діяльності підприємства та спроможне оцінити обсяги витрат, сформулювати портфель необхідних інвестицій та здійснити оцінку інвестиційних проєктів.

Н. Приймак, С. Рикун та Т. Мильнійчук [15, с. 40] управління фінансовою діяльністю підприємства розглядають як складову менеджменту, що спрямована на досягнення стратегічних цілей через ефективну систему фінансово-економічного функціонування підприємства в нестійких умовах сучасності, що характеризуються невизначеністю та розвитком зовнішнього середовища. Тобто, можна стверджувати, що управління фінансовою діяльністю підприємства представляє собою сукупність управлінських впливів керуючої системи на керовану, а саме системи стратегічного менеджменту на фінансову діяльність підприємства з метою забезпечення стабільності та ефективності формування й використання фінансових ресурсів та за рахунок цього отримання прибутку у короткостроковому періоді та в стратегічній перспективі.

Процес управління передбачає здійснення декількох основних груп функцій, зокрема:

- 1) функцій управління фінансовою діяльністю підприємства як керуючої системи – планування, організація, мотивація, контроль;
- 2) функцій управління фінансовою діяльністю підприємства як конкретної галузі управління підприємством.

І. Томашук, С. Терещук та І. Салькова [16, с. 347] здійснили спробу систематизувати основні функції, через реалізацію яких здійснюється управління фінансовою діяльністю підприємства, які відобразимо на рис. 1.3.

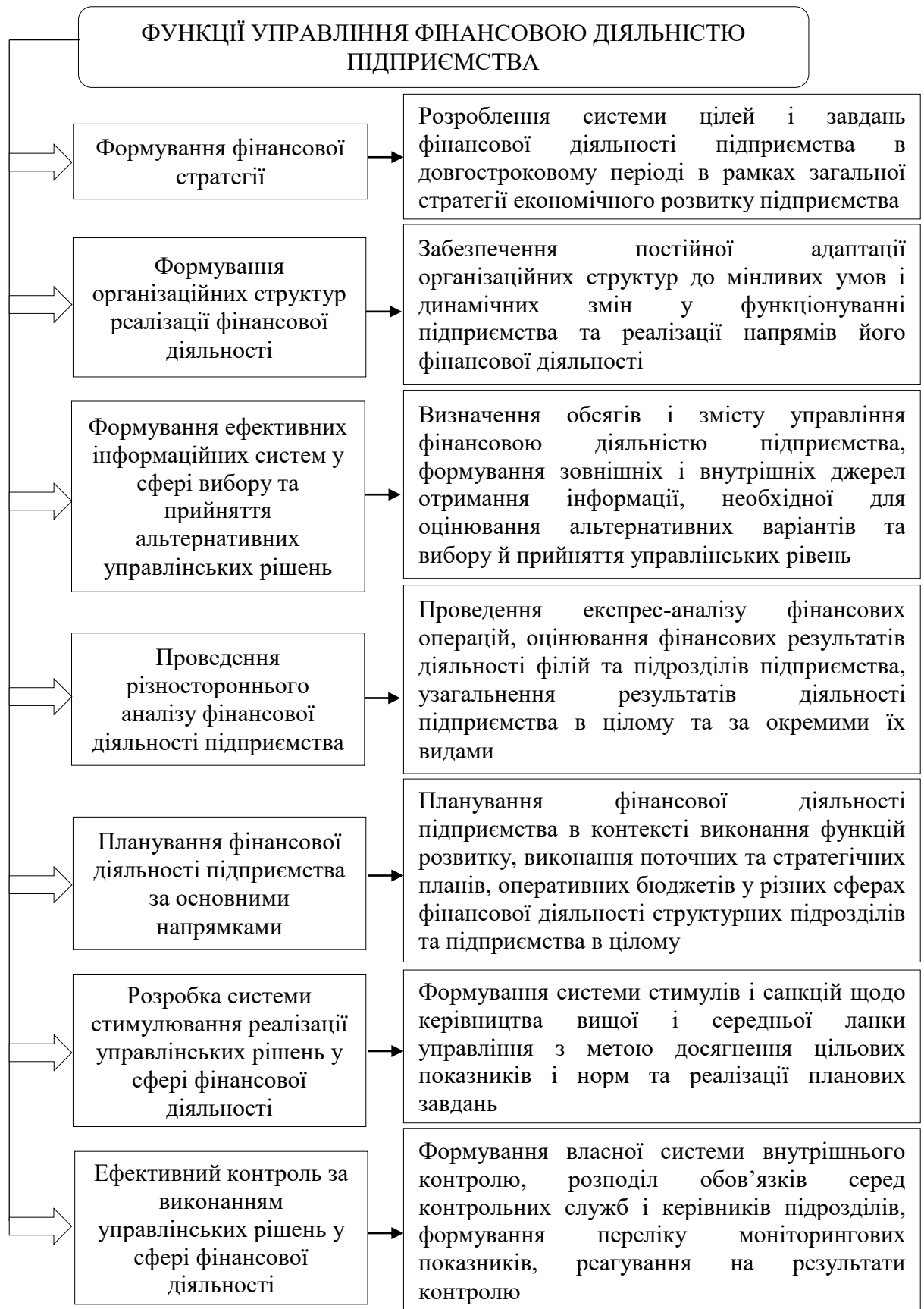

Рис. 1.3. Основні функції управління фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами: [16, с. 347]

Стає очевидним, що управління фінансовою діяльністю підприємства спрямовується на такі об'єкти як грошові потоки та кошти суб'єкта господарювання, джерела фінансових ресурсів та на фінансові відносини, а його динамічність визначається величиною фінансових ресурсів, обсягами грошових коштів і потоків, а також коливанням попиту і пропозиції на капітал. Зважаючи на зазначене можна виокремити основні принципи організації управління фінансовою діяльністю підприємства, зокрема:

- 1) принцип інтеграції із загальною системою управління;
- 2) принцип динаміки управління фінансовою діяльністю підприємства;
- 3) принцип стратегічності у досягненні мети розвитку підприємства;
- 4) принцип комплексності при формуванні управлінських рішень;
- 5) принцип варіативності підходів при розробленні рішень щодо управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Зазначені принципи свідчать про те, що управління фінансовою діяльністю підприємства відображає формування власного капіталу підприємства, визначення його структури та джерел залучення позикового капіталу, необхідного для забезпечення стабільної діяльності підприємства й стимулювання його інвестиційної діяльності, а також основні аспекти розподілу прибутків та їх використання на цілі підприємства. При цьому, ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства залежить значною мірою від її аналізу у короткостроковому періоді та в стратегічній перспективі, а також включає параметри фінансового стану підприємства, фінансової ефективності та фінансової стійкості. Тому, обґрунтованими виявляється те, що управління фінансовою діяльністю підприємства визначається саме його здатністю повністю й своєчасно відповідати за свої зобов'язання торговельного, кредитного й грошового характеру, спроможністю забезпечувати запаси й витрати власними й позиковими коштами та оптимально їх збалансовувати.

Крім того, управління фінансовою діяльністю підприємства передбачає використання певного методичного інструментарію, а саме, доцільними в даному контексті виявляються такі методи як планування, прогнозування, самофінансування, кредитування, страхування, оподаткування, ціноутворення, стимулювання, факторинг, лізинг та оренда.

Отже, проведені дослідження основних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства дозволили визначити її сутність, виокремити принципи організації та особливості здійснення в умовах війни, нестабільності та невизначеності.

1.3. Організаційно-інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства

Ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства значною мірою залежить від наявності фінансових ресурсів та вміння управляти ними. Проте, не менш важливими залишаються інформаційні ресурси підприємства, адже, інформація необхідна для прийняття управлінських рішень і саме на її підставі такі рішення й приймаються. Організаційно-інформаційне забезпечення в системі управління фінансовою діяльністю підприємства є вагомою складовою фінансово-господарської діяльності підприємства та посідає вагоме місце при прийнятті управлінських рішень щодо функціонування підприємства.

Основними інформаційними ресурсами підприємства є інформація фінансового характеру, яка відображає показники і параметри здійснення фінансової діяльності підприємства та характеризує інші напрямки його діяльності. Найбільш ціннісною і вагомою в системі управління фінансовою діяльністю підприємства є інформація, що систематизована у бухгалтерській і фінансовій звітності, в повідомленнях фінансових органів, інформація, надана банківськими установами, інформація із товарних, валютних та фондових

бірж. Крім того, організаційно-правові аспекти функціонування підприємства та здійснення ним фінансової діяльності визначаються нормами законів та нормативно-правових актів, тому вони також входять до складу інформаційного забезпечення підприємства.

Проте, будь-яке надання інформації потребує й інших видів забезпечення, зокрема, методологічного, правового, програмного та кадрового. Методологічне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства охоплює сукупність методів оцінювання фінансової діяльності підприємства, наукові підходи та принципи здійснення аналітичних процедур. Правове забезпечення, як уже зазначалося, складається із законів та підзаконних актів, які регулюють діяльність підприємства та визначають принципи і механізми здійснення фінансових операцій. Програмне забезпечення передбачає забезпечення безперебійної роботи технічних засобів та програм, що необхідні для оцінювання фінансової діяльності та прийняття управлінських рішень. Очевидно, що методологічне й програмне забезпечення вимагає ефективного кадрового забезпечення, так як виконання необхідних завдань можливе лише при умові реалізації необхідних функцій фахівцями та працівниками.

Зважаючи на зазначене можна стверджувати, що інформація виступає інструментом взаємодії та при прийнятті управлінських рішень, пов'язаних із управлінням фінансовою діяльністю підприємства. Водночас, інформація виявляється ефективним засобом зниження ризиків та її використання передбачає дотримання таких принципів як прагматичність, синтаксичність та семантичність. Очевидно, що інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства повинне охоплювати інформаційні ресурси, які необхідні для управління та становити системність у його формуванні. Схематичне зображення організації інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства узагальнимо на рис. 1.4.

становить відомості про його фінансову діяльність. За таких умов загострюються інформаційні ризики, які вимагають підвищеної уваги та розроблення додаткових заходів їх протидії та захисту інформації. Такі заходи варто реалізовувати на адміністративному, процедурному і технічному рівнях (рис. 1.5).

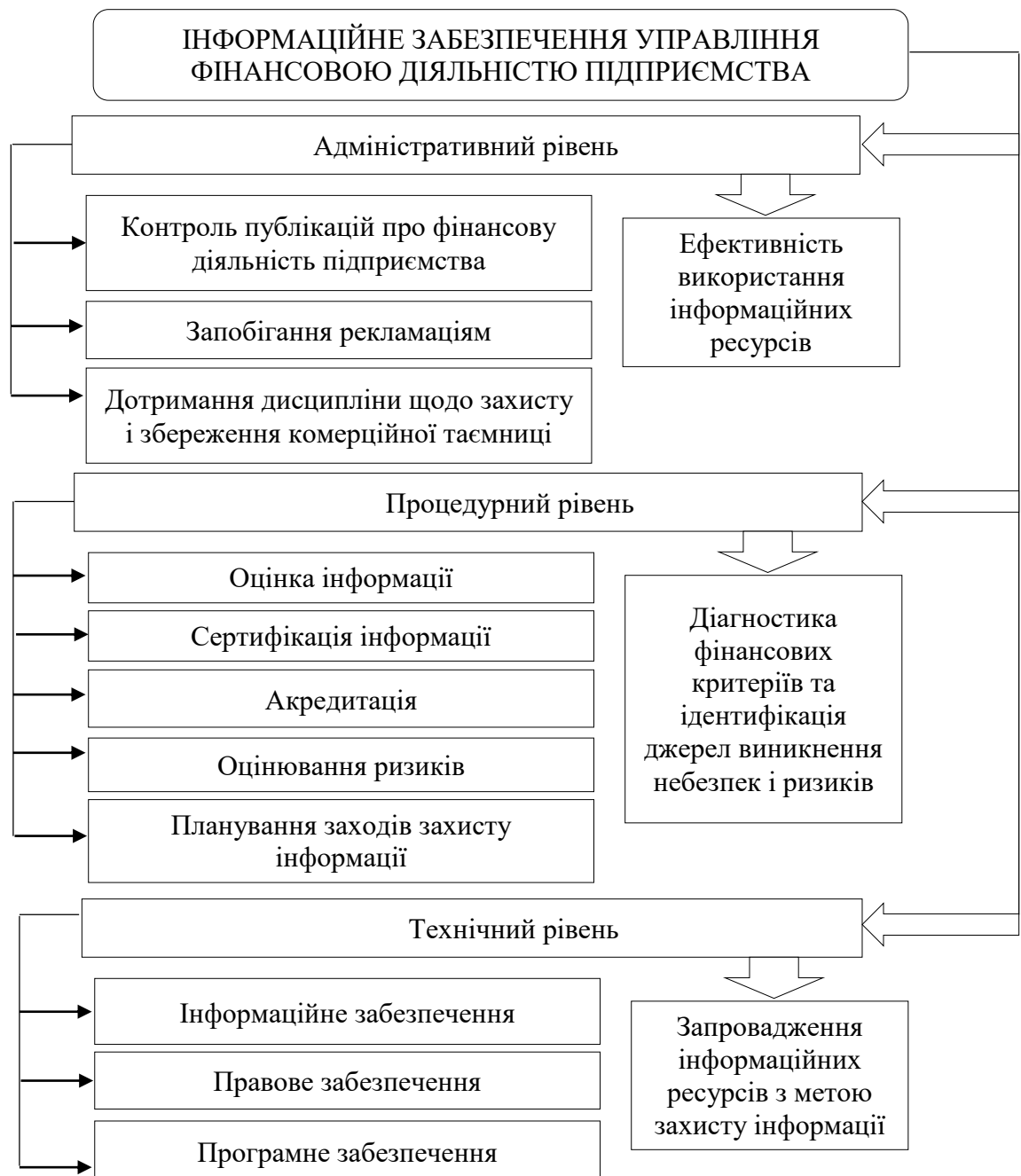

Рис. 1.5. Інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами: [18]

Як бачимо, інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства представляє собою процес поетапного виконання сукупності функціональних обов'язків з інформаційно-аналітичного обслуговування фінансової діяльності підприємства. При цьому, воно реалізується на підприємстві шляхом створення інформаційної системи, до складу якої входять організаційно-технічні засоби збереження, захисту та обробки інформації. Фактично, інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства є системним явищем, що проявляється у цілеспрямованому комплексі дій, пов'язаних із збором, збереженням, накопиченням, обробкою та передаванням інформації про фінансову діяльність підприємства з її групуванням на інформаційні ресурси, програмне забезпечення, інформаційні технології та технічні засоби. Зважаючи на зазначене пропонуємо узагальнити структуру системи інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства.

П. Стецюк [19, с. 50] стверджує, що система інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства складається із таких складових як інформаційні ресурси, інформаційні технології та технічні засоби й програмне забезпечення. Відповідно до твердження науковця, інформаційні ресурси охоплюють:

- закони та нормативно-правові акти;
- державні та галузеві бази даних;
- локальні нормативні документи;
- фінансову, управлінську та статистичну звітність підприємства;
- засоби масової інформації;
- комунікації з контрагентами;
- власні дослідження та дослідження спеціалізованих організацій і установ;
- інші інформаційні ресурси.

До інформаційних технологій П. Стецюк відносить:

- інформаційні технології управління та обробки даних;

- системи підтримки прийняття рішень;
- експертні системи;
- офісні засоби обробки інформації;
- інтернет-технології.

Технічні засоби й програмне забезпечення складаються з:

- електронно-обчислювальних засобів;
- технічної документації;
- пристроїв введення, зберігання та виведення даних;
- каналів зв'язку та мережевого устаткування;
- прикладних, системних та спеціальних програмних засобів.

Підприємства можуть самостійно визначати індивідуальні підходи до формування системи інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства, враховуючи їх специфіку та особливості фінансово-господарської діяльності й умови функціонування.

Таким чином, проведені дослідження проблемних аспектів організаційно-інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства дозволяють стверджувати, що інформація відіграє важливу роль при прийнятті управлінських рішень, пов'язаних із управлінням фінансовими ресурсами підприємства, а її систематизація дозволяє забезпечити стабільний розвиток і високі показники фінансової діяльності.

Висновки до першого розділу

Нестабільність зовнішньоекономічної ситуації в країні та продовження війни обумовлюють виникнення важких і непередбачуваних умов функціонування підприємств в Україні та спричинюють здійснення їх діяльності в середовищі обмежених фінансових ресурсів. За таких обставин здійснення фінансової діяльності істотно ускладнюється та поглиблюється

чинниками стратегічної невизначеності, тому, її проблематика особливо актуалізується та набуває особливої гостроти.

Проведені дослідження теоретичних аспектів фінансової діяльності підприємства дозволили з'ясувати її сутність, економічний зміст та сформулювати основні завдання. Встановлено, що фінансова діяльність підприємства полягає у формуванні широкого спектру механізмів, інструментів, методів та способів оптимізації та раціоналізації процесів управління його фінансовими ресурсами з метою забезпечення стабільного функціонування суб'єкта господарювання, його сталого розвитку та досягнення поставлених цілей. Виявлено, що основними завданнями фінансової діяльності підприємства є вибір форм фінансування його діяльності та їх оптимальне співвідношення; окреслення напрямків використання капіталу та вибір його структури; збалансування надходжень і видатків платіжних засобів підприємства; забезпечення своєчасності та повного обсягу розрахунків та підтримання необхідної ліквідності.

На підставі отриманих результатів з'ясовано, що фінансова діяльність підприємства здійснюється з дотриманням принципів інтеграції із загальною системою управління, динаміки управління фінансовою діяльністю підприємства, стратегічності у досягненні мети розвитку підприємства, комплексності при формуванні управлінських рішень та варіативності підходів при розробленні рішень щодо управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Важливе значення при дослідженні фінансової діяльності підприємства набуває проблема управління нею, процеси якого передбачають виконання певних функцій на підприємстві та належного інформаційного забезпечення діяльності підприємства та охоплюють елементи управління фінансовою діяльністю підприємства. Встановлено, що ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства залежить від його спроможності вчасно та якісно протидіяти фінансовим ризикам та забезпечувати фінансову стабільність, мінімізацію збитків та зростання показників прибутковості.

Доведено вагому роль в системі управління фінансовою діяльністю підприємства інформації та інформаційних ресурсів. Встановлено, що організаційно-інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства складається із інформації, інформаційних потоків, інформаційної системи, інформаційних технологій, комунікативного середовища, каналів інформаційних потоків та формальних і неформальних міжособистісних зв'язків.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗОВ «ФЕКО»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТЗОВ «ФЕКО»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФЕКО» (ТЗОВ «ФЕКО») є суб'єктом господарювання, що здійснює свою виробничо-господарську, наукову, комерційну та іншу діяльність на території України з метою отримання прибутку. ТЗОВ «ФЕКО» створене у відповідності до норм чинного законодавства України та у своїй діяльності керується Статутом (Додаток А). Відповідно до установчих документів ТЗОВ «ФЕКО» є юридичною особою та створене на невизначений термін, про що свідчить Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (Додаток Б). Очолює ТЗОВ «ФЕКО» директор Надвидний Андрій Вікторович, який і є його керівником.

ТЗОВ «ФЕКО» має сформовану організаційну структуру управління (рис. 2.1) (Додаток В).

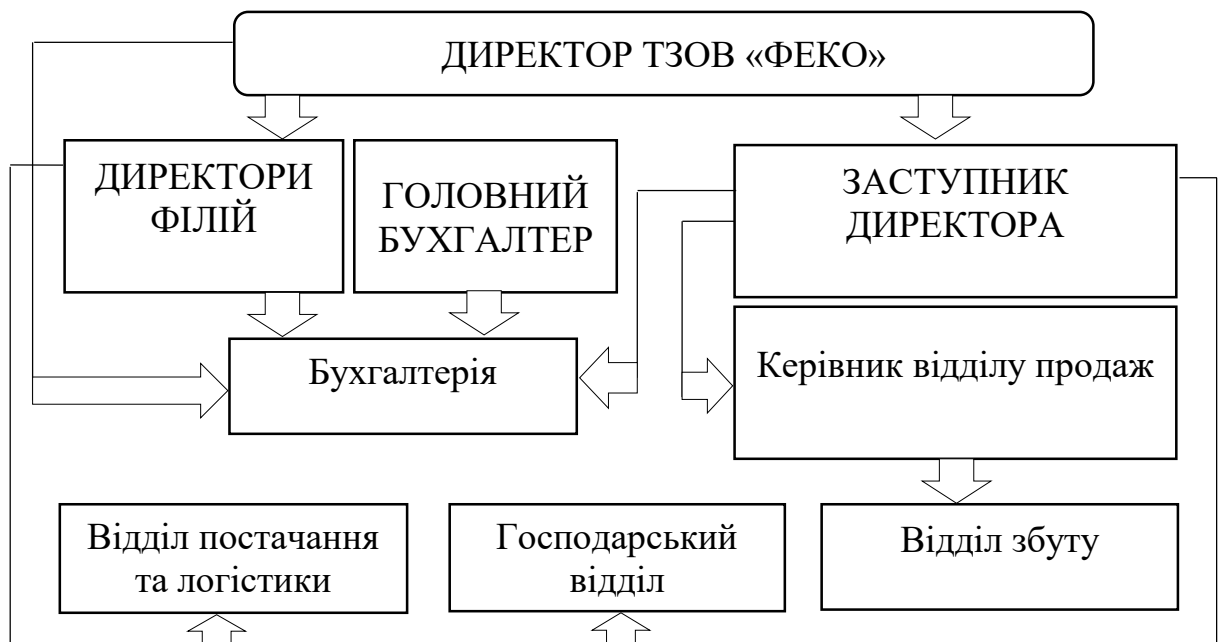

Рис. 2.1. Організаційна структура управління ТЗОВ «ФЕКО»

Джерело: складено автором за матеріалами додатку В

У підпорядкуванні директора ТЗОВ «ФЕКО» перебувають директори філій підприємства та його заступник. У ТЗОВ «ФЕКО» успішно функціонує бухгалтерія, відділ збуту, відділ продаж, господарський відділ та відділ постачання і логістики.

ТЗОВ «ФЕКО» здійснює свою діяльність за декількома видами, зокрема, веде оптову торгівлю деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням. При цьому, даний вид господарської діяльності є основним. Іншими видами діяльності ТЗОВ «ФЕКО» задекларовано виробництво металевих контейнерів, баків та резервуарів; ремонт та технічне обслуговування машин й устаткування, що мають промислове призначення; електромонтажні роботи та роботи з монтажу водопровідних мереж, а також систем кондиціонування і опалення; допоміжну діяльність у сфері транспорту; оптову торгівлю залізними виробами, опалювальним і водопровідним устаткуванням й приладдям до них, іншими машинами й устаткуванням, а також верстатами; діяльністю у сфері інжинірингу, геодезії, геології, а також наданням послуг технічного консультування питань, що стосуються цих сфер; технічне обслуговування і ремонт машин і устаткування промислового призначення.

Крім того, ТЗОВ «ФЕКО» має два відокремлених підрозділи, які знаходяться у Київській області – Київська філія ТЗОВ «ФЕКО» та в Одеській області – Одеська філія ТЗОВ «ФЕКО», що здійснюють аналогічні види господарської діяльності.

Аналізуючи загальні аспекти діяльності ТЗОВ «ФЕКО» можна стверджувати, що підприємство є відомим офіційним імпортером та дистриб'ютором опалювальної техніки із провідних країн Європи і світу таких брендів як Reflex, KERMI, General Fittings, OVENTROP, ConecxBanninger, HP Trend, ARTHERMO, Greensun, VTS, BOSCH, BUDERUS, TECH, Ecosoft, RENAУ. ТЗОВ «ФЕКО» позиціонує себе як потужне підприємство на вітчизняному ринку кліматичної техніки та водонагрівального обладнання із широким асортиментом пропонованих товарів, які характеризуються високою

якістю, надійністю, зручністю використання та підтверджуються сертифікатами якості.

ТЗОВ «ФЕКО» успішно здійснює свою фінансово-господарську діяльність та показує вагомі показники її результативності. Якщо проаналізувати стан показників фінансової звітності ТЗОВ «ФЕКО» (Додаток Г–И), то можна відслідкувати зміни у вартості і структурі його активів і пасивів. Зокрема, проведені оцінювання стану та динаміки зміни активів ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр. (рис. 2.2) дають підстави констатувати поступове зростання загальної суми активів.

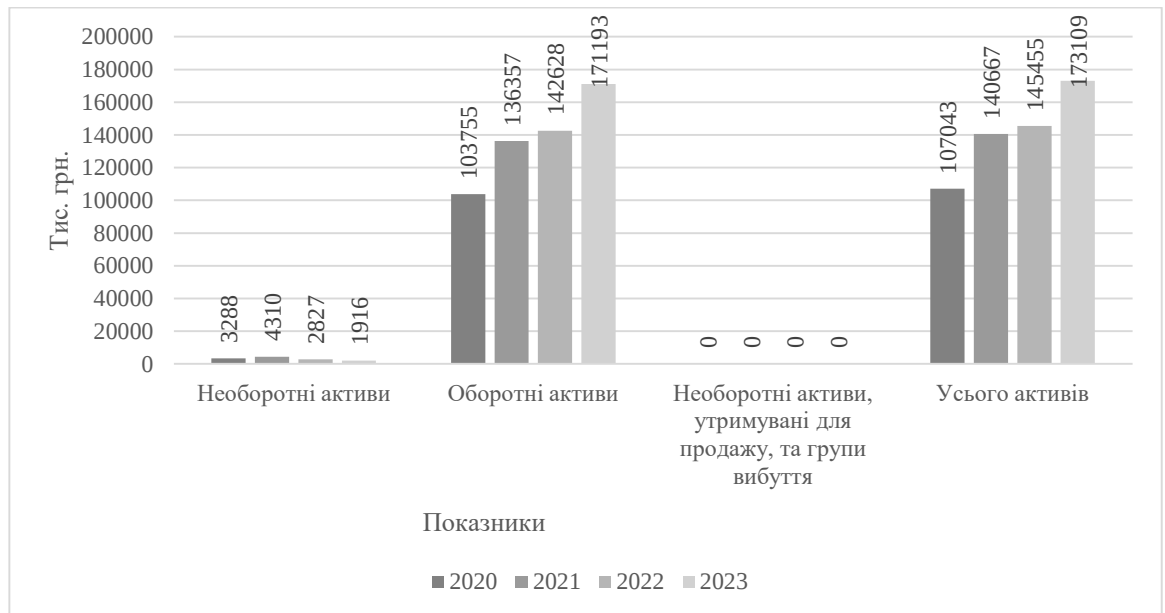

Рис. 2.2. Стан та динаміка зміни активів ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–И

Як доводять проаналізовані дані у ТЗОВ «ФЕКО» впродовж 2020–2023 рр. спостерігається збільшення загальної суми активів на 61,7 % із 107043 тис. грн. у 2020 р. до 173109 тис. грн. у 2023 р. При цьому, зростання спричинено збільшенням обсягів оборотних активів на 65 % із 103755 тис. грн. у 2020 р. до 173109 тис. грн. у 2023 р. Сума необоротних активів в зазначеному періоді має тенденцію до зменшення на 41,7 % із 3288 тис. грн. у 2020 р. до 1916 тис. грн.

у 2023 р. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття в період 2020–2023 рр. на ТЗОВ «ФЕКО» були відсутні.

Проведений аналіз показників пасиву ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. (рис. 2.3) дозволяє відзначити істотне зростання суми власного капіталі із 56438 тис. грн. у 2020 р. до 111031 тис. грн. у 2023 р. (темп зміни становить +96,7 %), що є надзвичайно позитивним явищем для ТЗОВ «ФЕКО» та свідчить про зміцнення його фінансової стійкості.

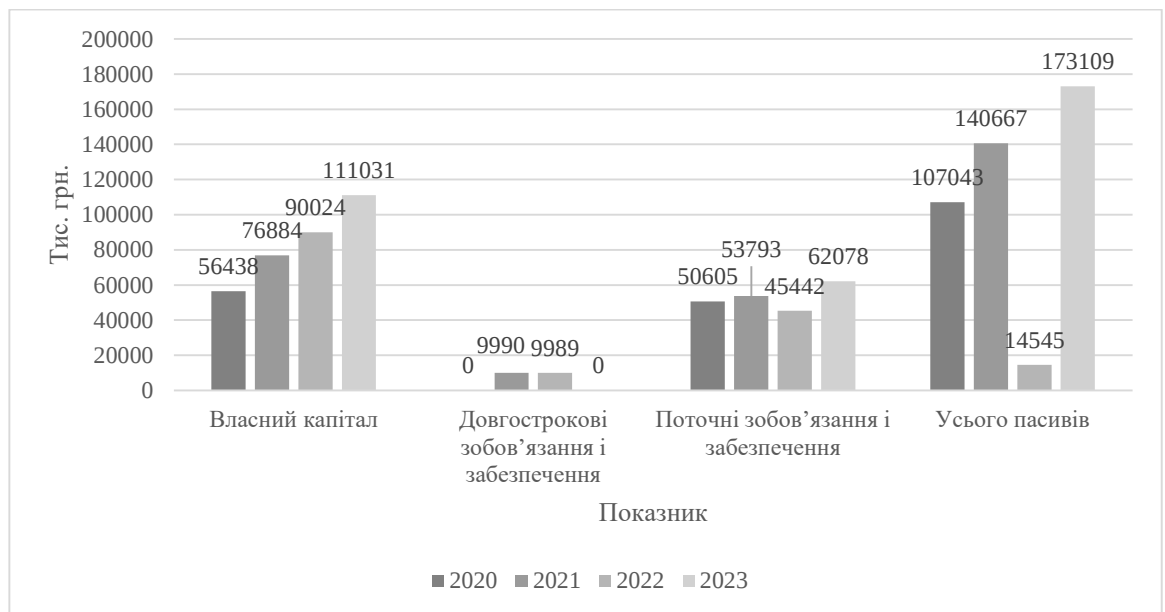

Рис. 2.3. Стан та динаміка зміни пасивів ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр., тис. грн.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–И

Довгострокові зобов'язання і забезпечення у ТЗОВ «ФЕКО» станом на 2020 р. були відсутні, а у 2021 р. їх сума становила 9990 тис. грн. Проте, у 2022 р. довгострокові зобов'язання і забезпечення зменшилися до 9989 тис. грн. Натомість, впродовж 2020–2021 рр. зафіксовано стійкий зростаючий тренд щодо поточних зобов'язань і забезпечень ТЗОВ «ФЕКО» із 50605 тис. грн. у 2020 р. до 53793 тис. грн. у 2021 р. Незначне їх зниження до 45442 тис. грн. відбулося у 2022 р. Проте, вже у 2023 р. поточні зобов'язання і забезпечення ТЗОВ «ФЕКО» зросли до 62078 тис. грн. Оцінюючи динаміку зміни поточних

зобов'язань і забезпечень ТЗОВ «ФЕКО» за весь аналізований період можна констатувати загальне їх збільшення на 22,7 %.

Стає очевидним, що на фоні зростання суми власного капіталу та зобов'язань і забезпечень ТЗОВ «ФЕКО» вартість пасивів також зросла на 61,7 % із 107043 тис. грн. у 2020 р. до 173109 тис. грн. у 2023 р.

Для більш ґрунтовного і детального аналізу фінансових показників діяльності ТЗОВ «ФЕКО» доцільним є дослідження структури активів, стан та динаміку зміни яких в розрізі основних статей узагальнимо на рис. 2.4.

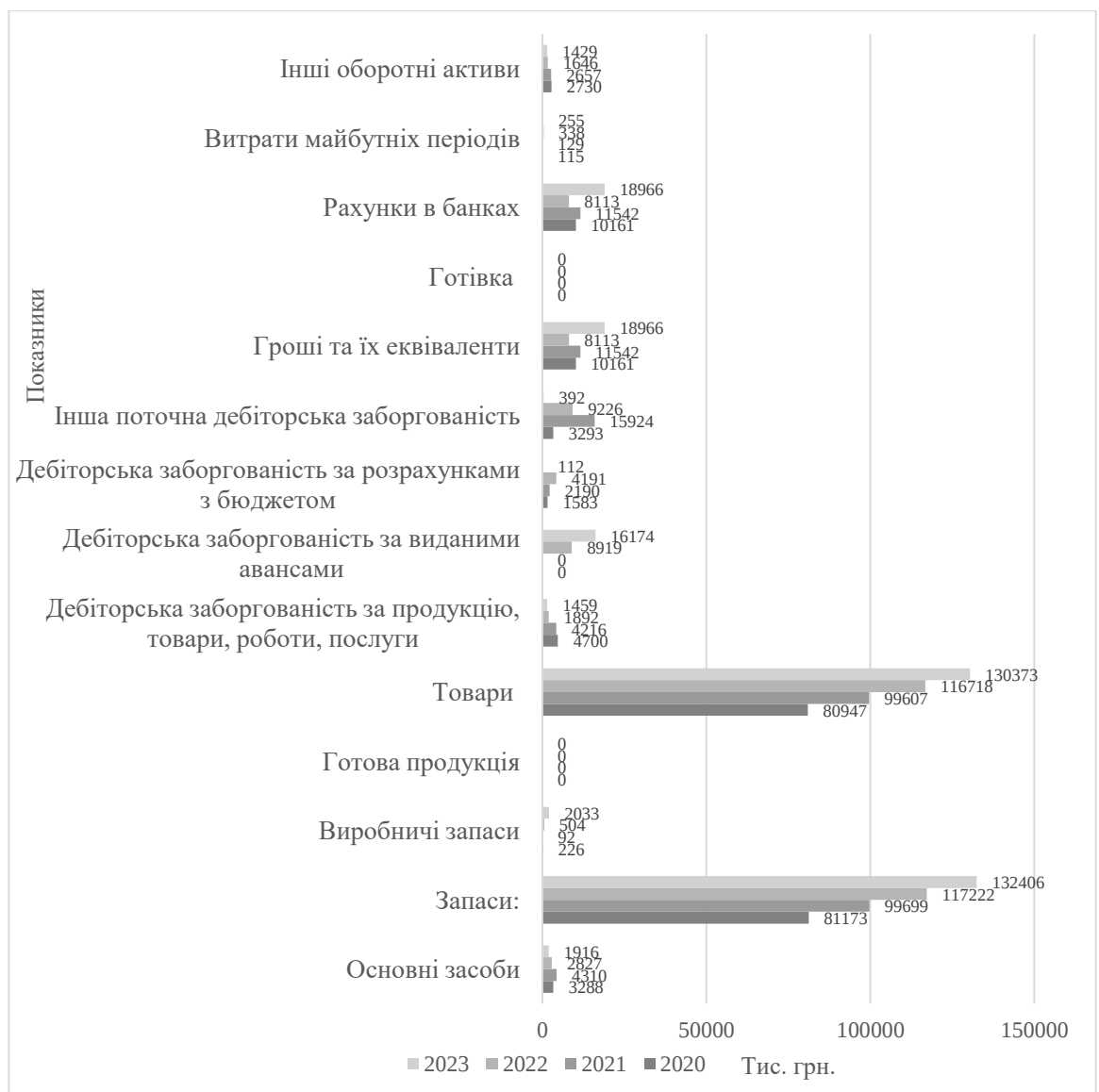

Рис. 2.4. Стан та динаміка зміни показників активів ТЗОВ «ФЕКО» у розрізі їх структурних елементів у 2020–2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–И

Проведений аналіз структури активів ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. дозволяє констатувати, що необоротні активи товариства представлені лише основними засобами, вартість яких впродовж аналізованого періоду стабільно знижувалася із 3288 тис. грн. у 2020 р. до 1916 тис. грн. у 2023 р., що в сукупності досягнуло 41,7 %.

Результати аналізу запасів ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. показують їх наявність, яка представлена виробничими запасами і товарами. При цьому, у ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. впродовж аналізованого періоду відсутня готова продукція. В цілому, запаси ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. зросли на 63,1 % із 81173 тис. грн. у 2020 р. до 132406 тис. грн. у 2023 р. Найбільший зростаючий тренд зафіксовано щодо виробничих запасів, які збільшилися на 799,5 % із 226 тис. грн. на початку аналізованого періоду до 2033 тис. грн. на кінець періоду, що досліджувався.

Дещо нижчі темпи, проте, позитивні спостерігалися щодо зростання вартості товарів ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр., зокрема, їх збільшення відбулося на 61,1 % із 80947 тис. грн. у 2020 р. до 130373 тис. грн. у 2023 р.

Помітно зменшилася сума дебіторської заборгованості ТЗОВ «ФЕКО» за продукцію, товари, роботи, послуги – на 69,0 % із 4700 тис. грн. у 2020 р. до 1459 тис. грн. у 2023 р. Зафіксовано також зростання дебіторської заборгованості за виданими авансами на 81,3 % за період 2022–2023 рр., адже впродовж 2020–2021 рр. вона була відсутня.

Істотне зниження спостерігається за показниками дебіторської заборгованості за розрахунками із бюджетом та іншої дебіторської заборгованості. Зокрема, у ТЗОВ «ФЕКО» дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом зменшилася на 92,9 % із 1583 тис. грн. у 2020 р. до 112 тис. грн. у 2023 р. Трішки менший темп зміни зафіксовано по відношенню до іншої дебіторської заборгованості, сума якої в аналізованому періоді зменшилася на 88,1 % із 3293 тис. грн. у 2020 р. до 392 тис. грн. у 2023 р.

Позитивним явищем для ТЗОВ «ФЕКО» є вагоме збільшення грошей та їх еквівалентів на 86,7 % із 10161 тис. грн. у 2020 р. до 18966 тис. грн. у 2023

р. При чому, гроші ТЗОВ «ФЕКО» розміщуються на рахунках в банках, а готівка відсутня на підприємстві.

Зростаючим трендом також характеризуються витрати майбутніх періодів ТЗОВ «ФЕКО», які збільшилися на 121,7 % у 2023 р. порівняно із 2020 р. із 115 тис. грн. у 2020 р. до 255 тис. грн. у 2023 р.

Аналіз інших оборотних активів має тенденцію до зниження із 2730 тис. грн. у 2020 р. до 1429 тис. грн. у 2023 р. – темп зміни становить 47,7 %.

Крім того, у ТЗОВ «ФЕКО» відсутні необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття впродовж усього аналізованого періоду 2020–2023 рр.

Результати проведеного аналізу стану та динаміки зміни показників пасивів ТЗОВ «ФЕКО» у розрізі їх структурних елементів у 2020–2023 рр. (рис. 2.5) дозволяють стверджувати, що сума зареєстрованого (пайового) капіталу впродовж усього аналізованого періоду залишалася незмінною на рівні 600 тис. грн.

Додатковий та резервний капітал у ТЗОВ «ФЕКО» відсутні впродовж 2020–2023 рр. Також немає у ТЗОВ «ФЕКО» неоплаченого капіталу. Виявлено зростаючий тренд щодо збільшення суми нерозподіленого прибутку, сума якого збільшилася на 97,8 % у 2023 р. порівняно із 2020 р., коли він становив 5838 тис. грн., а у 2023 р. досягнув позначки у 110431 тис. грн. На підставі зазначеного можна констатувати, що загальний показник власного капіталу ТЗОВ «ФЕКО» за аналізований період збільшився на 96,7 % із 56438 тис. грн. у 2020 р. до 111031 тис. грн. у 2023 р.

Станом на 2020 р. у ТЗОВ «ФЕКО» були відсутні довгострокові кредити банків. Проте, вже у 2021 р. їх сума становила 9990 тис. грн. та незначне зменшення продемонстровано у 2022 р. до 9989 тис. грн., а у 2023 р. довгострокові кредити банків знову ж таки відсутні.

Що стосується короткострокових кредитів банків, то у ТЗОВ «ФЕКО» впродовж 2020–2022 рр. їх не було, а у 2023 р. підприємство отримало короткострокові кредити банків на суму 9989 тис. грн.

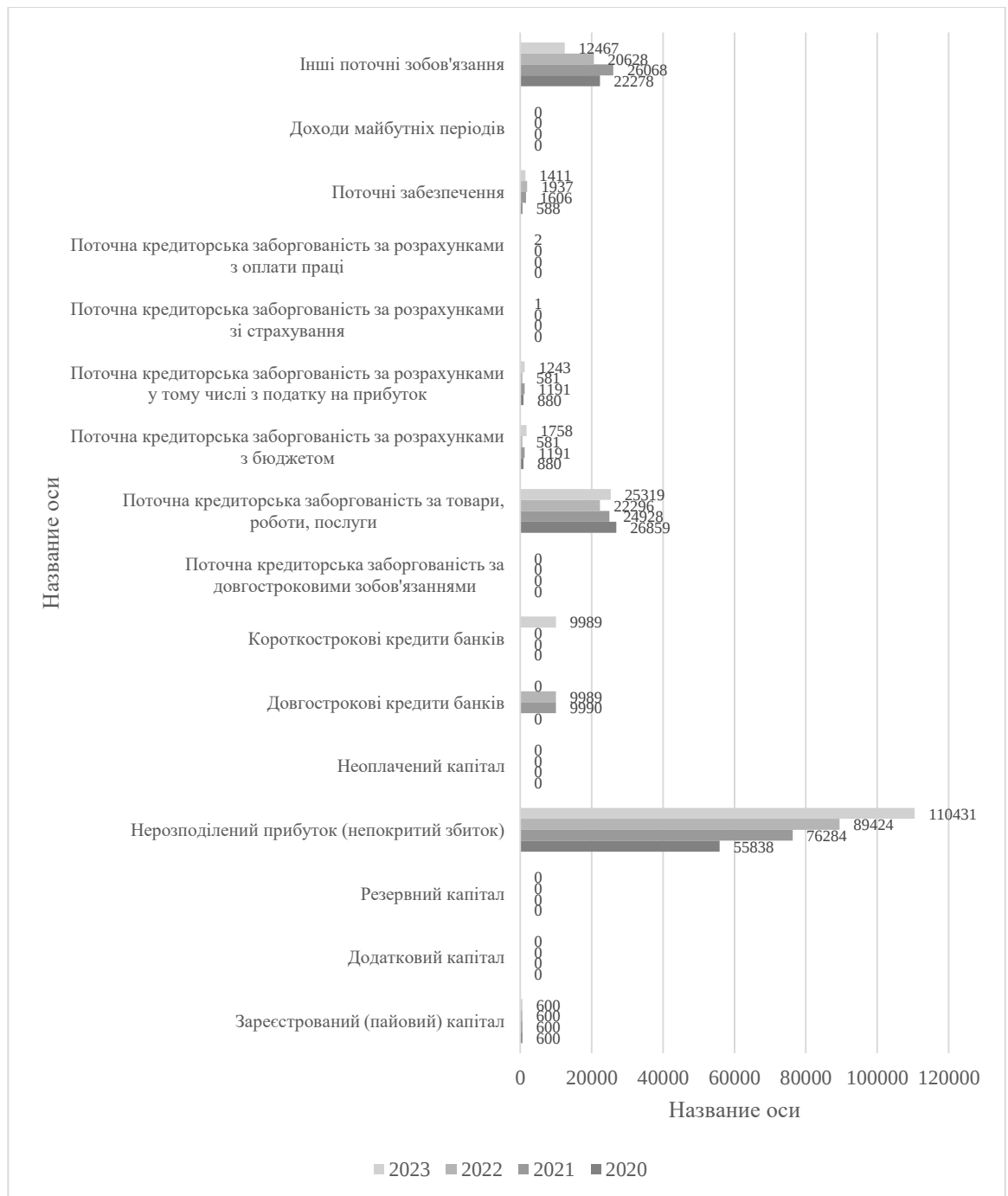

Рис. 2.5. Стан та динаміка зміни показників пасивів ТЗОВ «ФЕКО» у розрізі їх структурних елементів у 2020–2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–И

Поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями у ТЗОВ «ФЕКО» не спостерігалось впродовж усього аналізованого періоду, але була поточна кредиторська заборгованість за

товари, роботи, послуги, яка за період 2020–2023 рр. зменшилася на 5,7 % із 26859 тис. грн. у 2020 р. до 25319 тис. грн. у 2023 р.

Водночас, істотне збільшення зафіксовано поточної кредиторської заборгованості ТЗОВ «ФЕКО» за розрахунками з бюджетом на 99,9 %. Так, у 2020 р. даний показник був на рівні 880 тис. грн. та збільшився до 2023 р. до 1758 тис. грн. Водночас, збільшилася поточна кредиторська заборгованість ТЗОВ «ФЕКО» за розрахунками у тому числі з податку на прибуток, а саме на 41,3 % із 880 тис. грн. у 2020 р. до 1758 тис. грн. у 2023 р.

Аналіз поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування та поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці у ТЗОВ «ФЕКО» показав їх відсутність у 2020–2022 рр. Однак, у 2023 р. у ТЗОВ «ФЕКО» поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування становила 1 тис. грн., а поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці – 2 тис. грн.

Позитивні зростаючі тенденції спостерігалися у ТЗОВ «ФЕКО» щодо суми поточних забезпечень, які в аналізованому періоді збільшилися на 140,0 % із 588 тис. грн. у 2020 р. до 1411 тис. грн. у 2023 р.

Доходи майбутніх періодів у ТЗОВ «ФЕКО» за період 2020–2023 рр. відсутні, а інші поточні зобов'язання зменшилися на 44,0 % із 22278 тис. грн., які вони становили у 2020 р. до 12467 тис. грн. у 2023 р.

Загальна сума поточних зобов'язань і забезпечень ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр. збільшилася на 22,7 % та досягнула позначки у 62078 тис. грн.

Отже, проведена характеристика основних засад діяльності ТЗОВ «ФЕКО» та аналіз основних фінансових показників дає підстави стверджувати, що підприємство успішно функціонує на ринку, є юридичною особою, має власний капітал та спроможне забезпечити свої зобов'язання.

2.2. Аналіз фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» як інструменту управління фінансовою діяльністю

Одним із найбільш вагомих чинників забезпечення фінансової стійкості підприємства та сталого його розвитку є фінансовий стан, який, водночас, виявляється ефективним інструментом управління фінансовою діяльністю підприємства. Аналіз фінансового стану показує рівень забезпеченості фінансовими ресурсами, оптимальність їх формування, раціональність розподілу і ефективність використання. При цьому, показники фінансового стану визначають спроможність підприємства здійснювати свою діяльність в умовах невизначеності та під впливом мінливих чинників внутрішнього і зовнішнього середовища.

Вважаємо за доцільне провести дослідження фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» за основними показниками фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності, а також виявити його проблеми та резерви й можливості стабільного здійснення фінансової діяльності в стратегічній перспективі.

Результати розрахунків основних показників фінансової стійкості ТЗОВ «ФЕКО» за період з 2020 р. по 2023 р. (рис. 2.6) за такими показниками як коефіцієнт автономії та коефіцієнт фінансової стійкості дозволяють стверджувати, що впродовж аналізованого періоду стабільним зростаючим трендом характеризується значення коефіцієнта автономії, яке у 2020 р. становило 0,53, у 2021 р. зросло до 0,55, у 2022 р. – до 0,62 та у 2023 р. до 0,64. Зазначимо, що нормативним оптимальним значенням коефіцієнта автономії є позначка у 0,5 та більше. Зростання коефіцієнта автономії у ТЗОВ «ФЕКО» свідчить про достатній рівень його фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Як бачимо, показники даного аналізованого коефіцієнта доводять переважування на підприємстві власного капіталу над залученим.

Стає очевидним, що частка коштів, вкладених засновниками ТЗОВ «ФЕКО» в загальній вартості майна підприємства забезпечує позикові кошти

власними ресурсами, що дозволяє забезпечити позикові кошти й зобов'язання майном, сформованим із власних джерел.

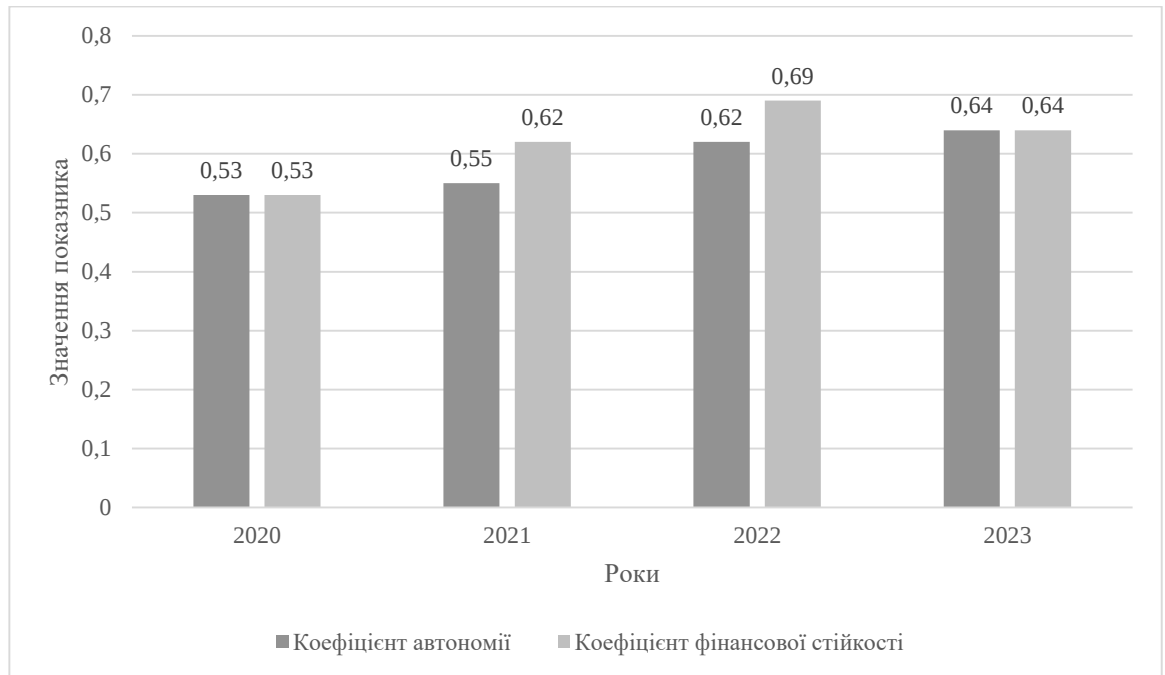

Рис. 2.6. Стан та динаміка зміни показників фінансової стійкості ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–Є

Проведений аналіз значення коефіцієнта фінансової стійкості ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр. дозволяє стверджувати про здатність підприємства залишатися платоспроможним у довгостроковій перспективі, адже його значення у 0,62 у 2021 р., 0,69 у 2022 р. та про послаблення платоспроможності у 2023 р. – коефіцієнт фінансової стійкості зафіксований на рівні 0,64, що вказує на ту частку активів, яку підприємство здатне фінансувати за рахунок постійного і залученого на довготривалий період капіталу. Однак, у 2020 р. зафіксовано дещо нижче значення коефіцієнта фінансової стійкості, ніж передбаченого його нормативом 0,6–0,7. Така ситуація свідчить про наявність проблем у ТЗОВ «ФЕКО» у 2020 р. та про високий ризик втрати платоспроможності й настання банкрутства в даному періоді, а також про обмеження доступу ТЗОВ «ФЕКО» до короткострокових зобов'язань.

Показники ліквідності ТЗОВ «ФЕКО» за 2020–2023 рр. (рис. 2.7) також не мають стійкої тенденції та змінюють своє значення в різні періоди. Зокрема, коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2020 р. становив 0,20 та збільшився до 0,21 у 2021 р. Проте, в умовах 2021 р. його значення зменшилося до 0,18 і знову зросло до 0,31 у 2023 р. Як бачимо, коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризується циклічністю зміни та показує ту частку поточних зобов'язань підприємства, яка може бути негайно погашена в конкретних умовах господарювання. Водночас, можна відмітити той факт, що в усіх періодах за винятком 2022 р. значення коефіцієнта абсолютної ліквідності ТЗОВ «ФЕКО» знаходилося в межах нормативного значення 0,2.

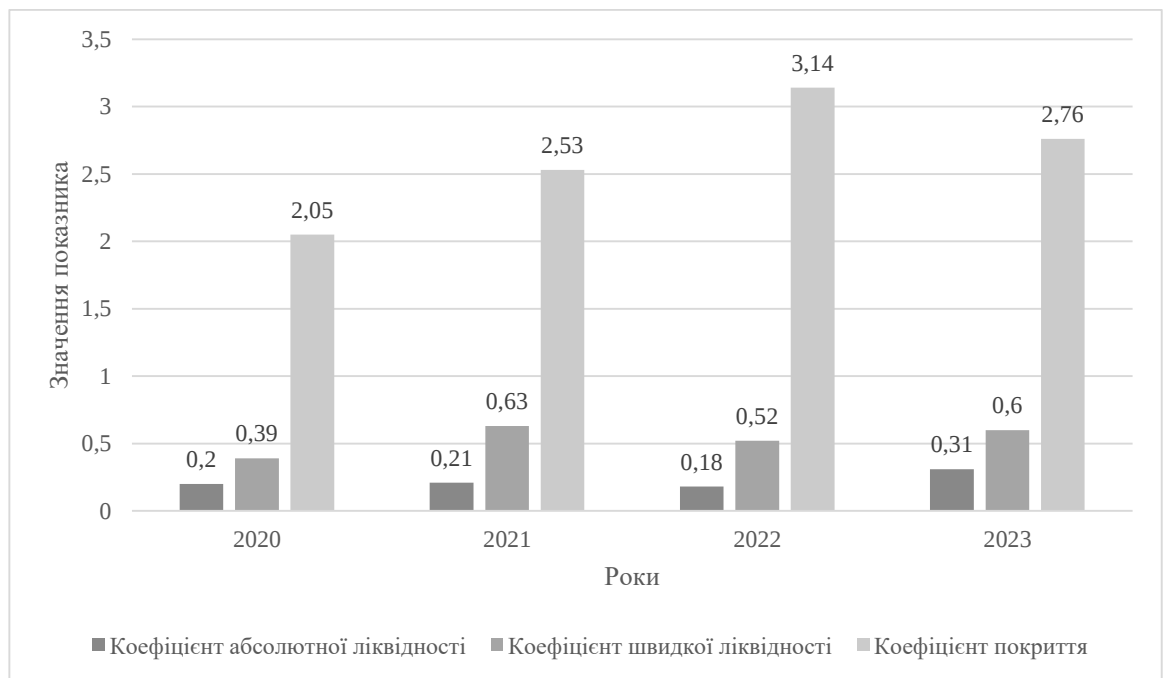

Рис. 2.7. Стан та динаміка зміни показників ліквідності ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–Є

Аналогічні тенденції спостерігаються й щодо значення коефіцієнта швидкої ліквідності, нормативне значення якого становить 0,5–0,8. У 2020 р. даний показник не досягнув нормативного значення і становив 0,39. У 2021 р. ситуація покращилася і коефіцієнт швидкої ліквідності збільшився до 0,63,

проте, вже у 2022 р. знову знизився до 0,52. У 2023 р. спостерігається зростання значення коефіцієнт швидкої ліквідності до 0,6. В цілому, можна стверджувати, що впродовж 2021–2023 рр. ТЗОВ «ФЕКО» позиціонувало свою спроможність вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів, а саме грошових коштів та дебіторської заборгованості.

Ще одним важливим показником, що показує платоспроможність підприємства, є коефіцієнт покриття. Аналіз тенденцій зміни його значення у період з 2020 р. до 2023 р. доводить, що ТЗОВ «ФЕКО» при нормативному значенні у 1–3 вдалося досягнути його значення 2,05 у 2020 р., 2,53 у 2021 р., 3,14 у 2022 р. та 2,76 у 2023 р. Зазначене доводить, що ТЗОВ «ФЕКО» спроможне відповідати за своїми поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів.

Ще однією групою показників, які характеризують ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства є показники ділової активності. Як показують результати аналізу значень коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості та коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості (рис. 2.8) у ТЗОВ «ФЕКО» відмічається перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською. При цьому, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості вказує на кількість оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість впродовж року. Як бачимо, у ТЗОВ «ФЕКО» у 2020 р. даний показник зафіксований на рівні 10,71, у 2021 р. його значення зросло до 14,47, у 2022 р. знизилося до 7,33, а у 2023 р. відбулося незначне збільшення до 7,66.

Що стосується коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості, то впродовж 2020–2023 рр. спостерігається спадний тренд його значення. Так, у 2020 р. коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості становив 34,55, проте, у 2021 р. знизився до 27,55 та ще більше знизився у 2022 р. до 15,4, що говорить про позитивні зміни на підприємстві та про пришвидшення процесів перетворення дебіторської заборгованості в грошові кошти. У 2023 р.

зафіксовано зростання коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості до 21,32, що дещо погіршило ситуацію у ТЗОВ «ФЕКО», однак, досягнути довоєнного показника не вдалося, отже, відносно це є позитивним явищем.

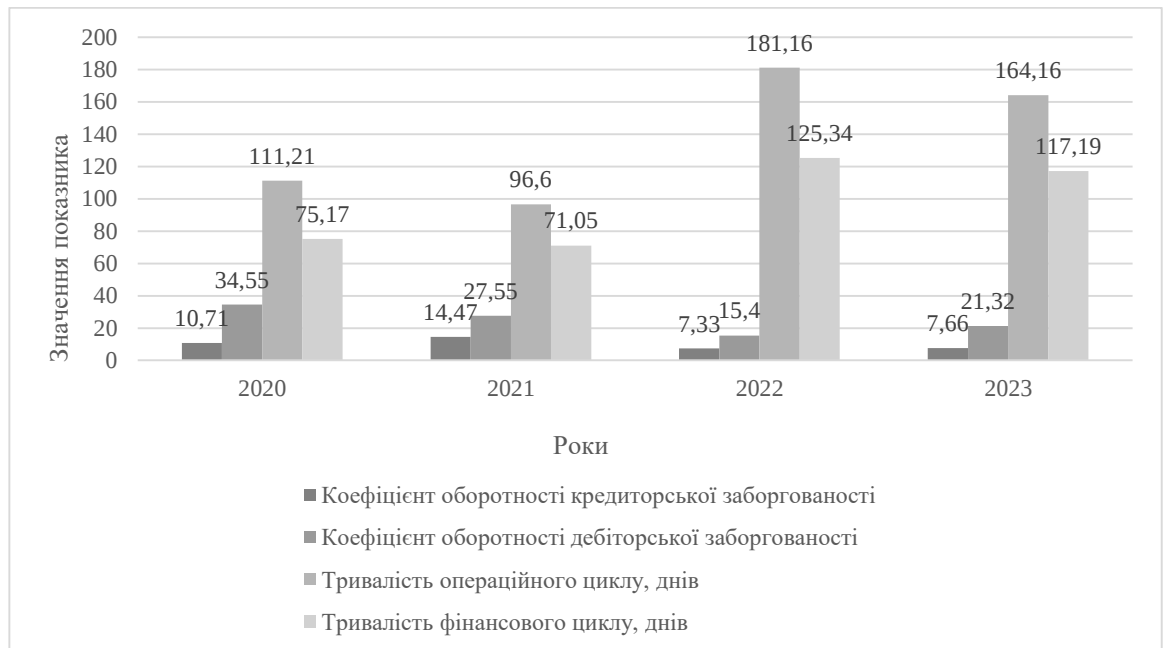

Рис. 2.8. Стан та динаміка зміни показників ділової активності ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами додатків І–ІІ

Ділову активність ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр. також характеризує такий показник як тривалість операційного циклу, який показує час трансформації запасів у грошові кошти. Фактично він говорить про період, за який відбувається придбання запасів та до періоду, за який отримуються кошти за реалізовану продукцію. При цьому, позитивним для підприємства є зниження значення даного показника, що й спостерігається у ТЗОВ «ФЕКО» впродовж 2020–2021 рр. Однак, у 2022 р. даний показник різко зріс до 181,16 днів, що виявляється негативним явищем для підприємства. У 2023 р. вдалося дещо знизити тривалість операційного циклу до 164,16 днів, однак, дане значення є вкрай високим.

Схожі тенденції зафіксовані й щодо тривалості фінансового циклу, який у 2020–2021 рр. має тенденцію до зниження із 75,17 днів до 71,05 днів. Проте,

у 2022 р. тривалість фінансового циклу зросла до 125,34 днів та трішки знизилася у 2023 р. до 117,19 днів.

Аналіз показників рентабельності ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр. (рис. 2.9) дає підстави стверджувати, що підприємство здатне створювати необхідний прибуток в процесі здійснення своєї господарської діяльності.

Рентабельність продукції ТЗОВ «ФЕКО» поступово зростає із 2,42 % у 2020 р. до 4,65 % у 2021 р. У 2022 р. рентабельність продукції знизилася до 4,54 %, проте, вже у 2023 р. зросла до 5,89 %. Рентабельність продукції вказує на обсяги чистого прибутку, який генерує кожна гривня продажів та характеризує ефективність реалізації продукції. Даний показник є одним із найголовніших вартісних показників ефективності виробництва, що вказує на рівень віддачі активів та ступінь використання капіталу в процесі виробництва.

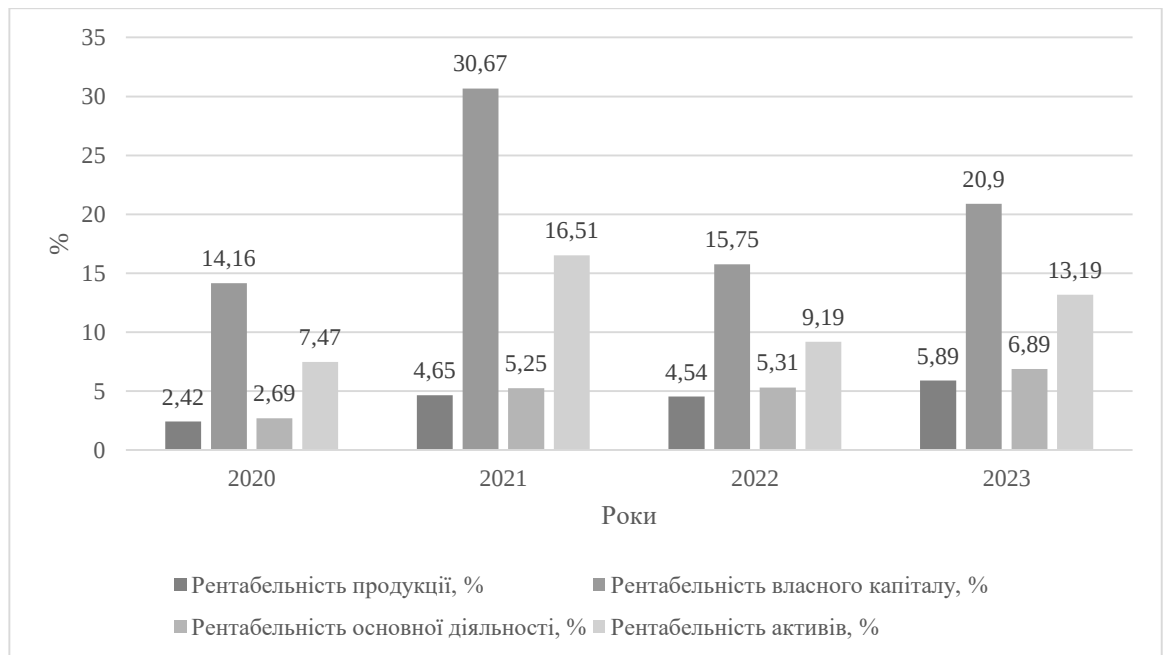

Рис. 2.9. Стан та динаміка зміни показників рентабельності ТЗОВ «ФЕКО» у 2020–2023 рр., %

Джерело: складено автором за матеріалами додатків Г–И

Рентабельність власного капіталу вказує наскільки ефективно ТЗОВ «ФЕКО» використовує власний капітал та скільки прибутку отримано з

кожної гривні залучених власних коштів. Позитивним для ТЗОВ «ФЕКО» є зростання показника рентабельності власного капіталу, однак, на підприємстві спостерігається циклічність щодо зростання та зниження даного показника. Зокрема, у 2020 р. рентабельність власного капіталу становила 14,16 %, а у 2021 р. зросла до 30,67 %, що є позитивним для ТЗОВ «ФЕКО». У 2022 р. під впливом нестабільності та посилення впливу чинників війни рентабельність власного капіталу знизилася до 15,75 %. У 2023 р. відбулося незначне зростання значення аналізованого показника до 20,9 %.

Рентабельність активів ТЗОВ «ФЕКО» в аналізованому періоді також показує нестійкий тренд та коливається від 7,47 % у 2020 р. до 16,51 % у 2021 р. В подальшому, у 2022 р. зафіксовано різке зниження значення даного показника до 9,19 % та незначне його зростання у 2023 р. до 13,19 %. Очевидно, що ефективність використання активів ТЗОВ «ФЕКО» знижується в період нестабільності та під впливом воєнних чинників.

Аналіз значення показника рентабельності основної діяльності дає підстави стверджувати наскільки ефективно ТЗОВ «ФЕКО» здійснює свою фінансово-господарську діяльність, а також свідчить про якість прийняття управлінських рішень, які відносяться до фінансової, інвестиційної та операційної діяльності. Як бачимо, значення рентабельності основної діяльності ТЗОВ «ФЕКО» є достатньо низьким, а саме, 2,69 % у 2020 р., 5,25 % у 2021 р., 5,31 % у 2022 р. та 6,89 % у 2023 р., що доводить наявність проблем управління фінансовою діяльністю підприємства в кризових періодах нестабільності та невизначеності.

Таким чином, проведений аналіз фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» за період з 2020 р. по 2023 р. дозволяє стверджувати, що підприємство успішно веде свою фінансову діяльність, проте, має певні проблеми щодо забезпечення високих показників ділової активності та послаблює свою фінансову незалежність й платоспроможність в період криз та нестабільності.

2.3. Стратегічні пріоритети удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО»

Управління фінансовою діяльністю підприємства є складним процесом, який потребує значних ресурсів та ефективного управління ними. Важливу роль в даному контексті відіграє капітал підприємства та його оптимальне використання. Удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» передбачає забезпечення раціонального використання усіх фінансових ресурсів та залучення інноваційних методів і способів здійснення фінансової діяльності, адже саме від ефективності фінансової діяльності істотно залежить фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності підприємства, а також повнота й своєчасність виконання фінансових зобов'язань.

Оскільки управління фінансовою діяльністю підприємства передбачає формування та використання фінансових ресурсів таким чином, щоб забезпечити досягнення стійкості економічного зростання суб'єкта господарювання, то першочергового значення при визначенні стратегічних напрямів удосконалення управління нею набуває необхідність оптимізації структури капіталу. Проведені емпіричні дослідження стану та тенденцій зміни показників фінансової діяльності ТЗОВ «ФЕКО» доводять, що структура капіталу потребує удосконалення. Тому, вважаємо за доцільне запропонувати комплекс заходів здійснення такої оптимізації, які систематизуємо на рис. 2.10.

Водночас зазначимо, що оптимізація структури капіталу в системі удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» потребує виваженого підходу та поетапності реалізації запланованих заходів. Зокрема, на першому етапі потрібно проаналізувати капітал підприємства, на другому етапі здійснити обговорення системи показників фінансової стійкості, що характеризуються структурою капіталу. На третьому етапі доцільним виявляється провести оцінювання ефективності застосування складових

елементів капіталу, на четвертому етапі необхідно оцінити чинники, що характеризують формування структури капіталу, а на заключному п'ятому етапі – здійснити безпосередню оптимізацію структури капіталу.

Рис. 2.10. Основні етапи оптимізації структури капіталу в системі удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО»

Джерело: складено автором за матеріалами: [20]

Крім того, для ТЗОВ «ФЕКО» виникає необхідність збільшення рівня власного капіталу, адже раціональність структури капіталу підприємства залежить від оптимального співвідношення між власним капіталом, залученим і запозиченим, яке дозволяє забезпечити мінімізацію вартості їх залучення, а також максимізацію й підвищення рівня рентабельності капіталу при дотриманні умови забезпечення допустимого рівня коефіцієнтів автономії та фінансової стійкості. Очевидно, що підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» повинно включати й основні аспекти керування структурою капіталу таким чином, щоб мінімізувати витрати на залучення капіталу з різних джерел та тим самим досягнути високого рівня віддачі співвласникам вкладених ними активів. Для цього необхідно сформувати сукупність інструментів управління фінансовими ресурсами, які охоплюють:

- 1) інструменти управління формуванням фінансових ресурсів;
- 2) інструменти управління внутрішнім оборотом фінансових ресурсів;
- 3) інструменти управління розподілом фінансових ресурсів.

Д. Мавлєва та О. Лиса [21] дотримуються думки, що формування такої сукупності інструментів управління фінансовими ресурсами підприємства повинне відбуватися з урахуванням його сильних і слабких сторін, оскільки існуючі загрози сучасності можуть дестабілізувати сформовані механізми та розбалансувати основні процеси здійснення фінансової діяльності. При цьому, важливим залишається для ТЗОВ «ФЕКО» те, що підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства передбачає не лише оптимізацію структури капіталу, а й інші напрямки, зокрема:

- 1) оптимізацію структури активів і пасивів;
- 2) забезпечення високого рівня ліквідності та платоспроможності;
- 3) забезпечення високого рівня та постійне підвищення фінансової стійкості підприємства;
- 4) забезпечення фінансової автономії;

5) оптимізацію розрахунків з кредиторами та дебіторами за обсягами й термінами;

6) підвищення ефективності використання майнових ресурсів підприємства.

Стає очевидним, що проблеми управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» зумовлені, в основному, неузгодженістю між реальними й бажаними тенденціями досягнення кінцевих результатів фінансово-господарської діяльності, тобто, існуючий фінансовий стан підприємства й система управління фінансовою діяльністю не цілком відповідають можливостям товариства. Основною причиною такої невідповідності та появою проблем є те, що досягнення цілей діяльності підприємства видозмінилося під впливом нестабільності та дестабілізуючих чинників війни. Тому, домінуючий вплив факторів зовнішнього середовища в умовах сучасності є помітним і вагомим.

За таких умов особливої актуальності набуває фінансове планування та прогнозування, адже, обґрунтованість фінансових планів та реальність їх виконання у короткостроковому й довгостроковому періоді дозволяє знизити негативні дії можливих ризиків, загроз і небезпек та попередити вагомі втрати фінансових ресурсів.

Крім того, поряд із фінансовим плануванням і прогнозуванням важливими виявляються контрольно-ревізійні заходи, зокрема, доцільним для ТЗОВ «ФЕКО» є посилення фінансового контролю, адже, саме завдяки контрольним заходам отримується можливість своєчасного коригування планів і прогнозів із урахуванням сучасних умов здійснення діяльності підприємством. Більше того, ефективний внутрішній контроль у ТЗОВ «ФЕКО» дозволить отримувати повну, достовірну й об'єктивну інформацію про реальний фінансовий стан, раціонально використовувати фінансові ресурси, знижувати витрати, виявляти відхилення від норм і нормативів, а також відстежувати відповідність здійснення фінансової діяльності положенням і нормам чинного законодавства.

Отже, проведені дослідження основних напрямів удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» дозволяють окреслити стратегічні пріоритети та вектори управління фінансовою діяльністю, які охоплюють необхідність оптимізації структури капіталу та структури активів і пасивів; забезпечення високого рівня ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та фінансової автономії підприємства; оптимізації розрахунків з кредиторами та дебіторами, а також підвищення ефективності використання майнових ресурсів підприємства.

Висновки до другого розділу

Проведені емпіричні дослідження фінансової діяльності ТЗОВ «ФЕКО» дозволили здійснити організаційно-економічну характеристику товариства та проаналізувати особливості його фінансово-господарської діяльності. Встановлено, що ТЗОВ «ФЕКО» є юридичною особою, що здійснює свою діяльність на території України з метою отримання прибутку за декількома видами, зокрема, веде оптову торгівлю деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням, а також має два відокремлені структурні підрозділи в Києві та Одесі. ТЗОВ «ФЕКО» має власний капітал та спроможне забезпечити свої зобов'язання.

За результатами аналізу фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» виявлено достатній рівень його фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування, що доводить переважування на підприємстві власного капіталу над залученим. Проте, встановлено потребу у збільшенні власних джерел фінансування фінансової діяльності. Дослідження показників фінансової стійкості ТЗОВ «ФЕКО» дає підстави констатувати наявність високого рівня ризику втрати платоспроможності підприємства у 2020 р. Проте, товариству вдалося мінімізувати негативну дію дестабілізуючих чинників та їх нівелювати в наступних періодах.

Аналіз показників ліквідності дозволив виявити, що впродовж 2021–2023 рр. ТЗОВ «ФЕКО» позиціонувало свою спроможність вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів, а саме грошових коштів та дебіторської заборгованості та спроможне відповідати за своїми поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів. Встановлено, що ТЗОВ «ФЕКО» має певні проблеми щодо забезпечення високих показників ділової активності та послаблює свою фінансову незалежність й платоспроможність в період криз, нестабільності та ведення активних бойових дій.

На підставі результатів проведених досліджень сформовано основні напрямки удосконалення та підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю у стратегічній перспективі, найбільш вагомими із яких є необхідність оптимізації структури капіталу та структури активів і пасивів; забезпечення високого рівня ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та фінансової автономії підприємства; оптимізації розрахунків з кредиторами та дебіторами за обсягами й термінами, а також підвищення ефективності використання майнових ресурсів підприємства.

ВИСНОВКИ

На підставі результатів проведених досліджень теоретичних засад управління фінансовою діяльністю підприємства та аналізу фінансової діяльності ТЗОВ «ФЕКО» узагальнено наукові підходи до визначення економічної сутності, змісту і завдань фінансової діяльності підприємства, охарактеризовано принципи організації і особливості управління фінансовою діяльністю підприємства та його організаційно-інформаційного забезпечення. Отримані результати дають підстави зробити наступні висновки.

1. Дослідження проблемних питань управління фінансовою діяльністю підприємства в наукових джерелах дають підстави визначити сутність фінансової діяльності підприємства, під якою розуміється окремий напрямком діяльності підприємства, що полягає у формуванні широкого спектру механізмів, інструментів, методів та способів оптимізації та раціоналізації процесів управління фінансовими ресурсами підприємства з метою забезпечення стабільного функціонування суб'єкта господарювання, його сталого розвитку та досягнення поставлених цілей у короткостроковому періоді та в стратегічній перспективі. Серед основних завдань фінансової діяльності підприємства виокремлено найбільш вагомі, а саме: (1) вибір форм фінансування його діяльності та їх оптимальне співвідношення; (2) окреслення напрямків використання капіталу та вибір його структури; (3) збалансування надходжень і видатків платіжних засобів підприємства; (4) забезпечення своєчасності й повноти розрахунків та підтримання необхідної ліквідності.

2. Обґрунтування особливостей управління фінансовою діяльністю підприємства дозволило з'ясувати, що фінансова діяльність підприємства здійснюється з дотриманням певних принципів її організації, які охоплюють інтеграцію із загальною системою управління, динаміку управління фінансовою діяльністю підприємства, стратегічність у досягненні мети розвитку підприємства, комплексність при формуванні управлінських рішень

та варіативність підходів при розробленні рішень щодо управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

3. На підставі результатів характеристики організаційно-інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства встановлено, що інформація та інформаційні ресурси підприємства відіграють домінуючу роль в системі управління фінансовою діяльністю підприємства, оскільки на їх підставі приймаються відповідні управлінські рішення. З'ясовано, що організаційно-інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства має декілька складових, зокрема: інформацію, інформаційні потоки, інформаційні системи, інформаційні технології, комунікативне середовище, канали інформаційних потоків та формальні і неформальні міжособистісні зв'язки.

4. Здійснення організаційно-економічної характеристики ТЗОВ «ФЕКО» дозволило виявити особливості діяльності товариства, на підставі чого можна стверджувати, що ТЗОВ «ФЕКО» зареєстроване на території України та є юридичною особою, що здійснює свою діяльність з метою отримання прибутку у сфері оптової торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням. Встановлено, що ТЗОВ «ФЕКО» має два відокремлені структурні підрозділи в Києві та Одесі.

5. Проведений аналіз фінансового стану ТЗОВ «ФЕКО» дозволив виявити переважування на підприємстві власного капіталу над залученим, що свідчить про оптимальний рівень фінансової незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Доведено потребу у збільшенні власних джерел фінансування фінансової діяльності ТЗОВ «ФЕКО». Встановлено наявність високого рівня ризику втрати платоспроможності підприємства у 2020 р. та ефективність заходів зміцнення фінансової стійкості у 2021–2023 рр., що призвело до мінімізації негативної дії дестабілізуючих чинників та їх нівелювати в наступних періодах. ТЗОВ «ФЕКО» в аналізованому періоді позиціонувало свою спроможність вчасно погасити короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів та відповідати за своїми

поточними зобов'язаннями. Виявлено певні проблеми ТЗОВ «ФЕКО» щодо забезпечення високих показників ділової активності, що послаблює його фінансову незалежність й платоспроможність в період криз, нестабільності та в період війни.

6. Узагальнено стратегічні пріоритети удосконалення управління фінансовою діяльністю ТЗОВ «ФЕКО» та запропоновано основні напрямки удосконалення та підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю у стратегічній перспективі, серед яких обґрунтовано необхідність оптимізації структури капіталу та структури активів і пасивів підприємства, а також оптимізації розрахунків з кредиторами та дебіторами за обсягами й термінами; доведено потребу у забезпеченні високого рівня ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та фінансової автономії підприємства, а також підвищення ефективності використання його майнових ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Марусяк Н.Л. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління фінансовою діяльністю підприємств в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 71. С. 1–6. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-49>.
2. Міняйло В.П., Мисюк В.О., Левченко Ю.А. Організаційні та методичні аспекти контролю фінансової діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 42. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-43>.
3. Ворвуль Ю.С. Управління фінансовою діяльністю підприємства. *Вісник СHT ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. 2017. Вип. 1. С. 9–12. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/202017-9-12.pdf>.
4. Шишкіна О.В., Баранець А.А. Дослідження сутності фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. *Фінансові дослідження*. 2017. № 1(2). С. 186–195. URL: <https://fr.stu.cn.ua/tmppdf/79.pdf>.
5. Олександренко І.В. Управління фінансовою діяльністю сільськогосподарських підприємств в Україні. *БізнесІнформ*. 2024. № 2. С. 194–201. URL: DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-2-194-201>.
6. Петренко В.А., Гурбик Ю.Ю., Сальнікова М.В. Теоретичний аналіз тлумачення поняття «фінансова діяльність підприємства». *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 5(67). С. 180–185. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2018-5-30>.
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

9. Набатова Ю.О., Чорненко О.С. Шляхи та напрямки поліпшення фінансової діяльності суб'єктів господарювання. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: DOI: 10.32702/2307-2105-2018.11.76.
10. Десятнюк О., Горват Т. Регулювання фінансової діяльності підприємств в умовах воєнної економіки: поточний стан та прогнози. *Світ фінансів*. 2023. № 2(75). С. 45–55. URL: DOI: 10.35774/sf2023.02.045.
11. Горват Т.Ю. Фінансова діяльність підприємства як об'єкт регулювання. *Conference: Economy and human-centrism: the modern foundation for human development*. 2021. С. 121–125. URL: DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-068-1-2>.
12. Кравчук М.С., Костюнік О.В. Фінансова діяльність підприємства та напрями підвищення її ефективності. *XVII Міжнародна науково-практична конференція "Моделювання та прогнозування економічних процесів", 7 грудня 2023 року*. Том 1 № 1 (1): URL: <https://mpeproc.fmm.kpi.ua/article/view/298351>.
13. Нікіфорова Л.О. Економіка підприємства: курс лекцій. 2023. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/24nikiforova_ekonomika_pidpriyemstva/p15.html.
14. Ратушняк О.Г., Швець Д.С., Ратушняк Д.А. Управління фінансовою діяльністю підприємства в сучасних умовах господарювання. *Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-24)»*. Вінниця. 11–20 травня 2024 року. С. 2370–2372. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2024/paper/view/21774>.
15. Приймак Н.С., Рикун С.С., Мильнійчук Т.В. Управління фінансовою діяльністю підприємства як складова антисипативного управління бізнесом. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського*. 2023. Вип. 1 (78). С. 38–44. URL: DOI :10.33274/2079-4819-2023-78-1-38-44.
16. Томашук І.О., Терещук С.М., Салькова І.Ю. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства. *Інфраструктура ринку*.

2019. Вип. 27. С. 345–349. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/55.pdf.

17. Адлер О.О. Роль та особливості організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.75.

18. Мельник В.В., Жук Т.В. Інформаційне забезпечення як складова фінансової безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: DOI: 10.32702/2307-2105-2021.6.80.

19. Стецюк П.А. Інформаційне забезпечення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2024. № 2(45). С. 48–55. URL: DOI:10.31673/2415-8089.2024.010606.

20. Августин Р.Р., Демків І.О. Пріоритети вдосконалення системи менеджменту покращення фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 29. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-32>.

21. Мавлєва Д.Е., Лиса О.В. Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-52>.

22. Житар М. Стратегія управління фінансовою діяльністю підприємства в умовах діджіталізації бізнес-процесів. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-9>.

23. Стенлі Л. Кібербезпека у фінансовій діяльності підприємств в умовах цифрової трансформації. *Журнал сучасних економічних досліджень*. 2020. Т. 12. № 3. С. 54–67.

24. Ткачук Д. Особливості зарубіжного досвіду публічного управління фінансовою діяльністю машинобудівного комплексу. *Аспекти публічного управління*. 2024. Т. 12. № 3. С. 34–46. URL: DOI: <https://doi.org/10.15421/152435>.

25. Сахненко О.І. Управління фінансовою діяльністю організації. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.86>.
26. Румик І., Плетенецька С., Царенок О. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах воєнного стану. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. Вип. 4(72). С. 9–19. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-9-19>.
27. Кушнір О.К., Свідер О.П., Чаплінський В.Р. Цифрове управління фінансовою, виробничою та маркетинговою діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.55>.
28. Нагорний П.Д., Базюк Д.С. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. *Трансформаційна економіка*. 2023. № 1(01). С. 44–49. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-1-8>.
29. Бондаренко О.С. Сучасні тенденції управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2018. № 1. С. 11–15.
30. Ткачук М.П., Іванців Б.З. Формування системи організаційно-інформаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства. *Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. до 30-річчя Приват. вищ. навч. закл. «Міжнар. економ.-гуманітар. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука» (м. Рівне, 19 жовт. 2023 р.)*. Рівне : ВПНЗ «МЕГУ», 2023. Ч 4. С. 169–172.

ДОДАТКИ